

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดทำผลการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น

3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนา

อิสลามในโรงเรียนเฉพาะแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ส่วนที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) วิเคราะห์ร่วมกับ
ตอนที่ 2 ของแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามใน

โรงเรียน

ตอนที่ 2 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงาน

วิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเสนอเป็นตาราง
ประกอบคำบรรยาย เป็นตอน ๆ ไป ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จะ
เสนอโดยวิธีจัดลำดับความถี่ และนำเสนอโดยการบรรยาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอนศาสนา อิสลาม		ครูหัวหน้าฝ่าย วิชาการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	128	96.24	83	62.41	81	60.90	292	73.18
หญิง	5	3.76	50	37.59	52	39.10	107	26.82
รวม	133	100	133	100	133	100	399	100

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 96.24 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 3.76 ครูสอนศาสนาอิสลามเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 62.41 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 37.59 และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60.90 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 39.10 เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 73.18 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 26.82

ตารางที่ 4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอนศาสนา อิสลาม		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 21 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
21-25 ปี	1	0.75	52	39.10	9	6.77	62	15.54
26-30 ปี	9	6.77	45	33.84	50	37.59	104	26.07
31-35 ปี	17	12.78	29	21.80	41	30.83	87	21.80
36-40 ปี	25	18.80	4	3.01	22	16.54	51	12.78
41-45 ปี	32	24.06	2	1.50	10	7.52	44	11.03
46-50 ปี	37	27.82	-	-	1	0.75	38	9.52
51 ปี ขึ้นไป	12	9.02	1	0.75	-	-	13	3.26
รวม	133	100	133	100	133	100	399	100

จากตารางที่ 4 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีอายุ 46 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.82 รองลงมาได้แก่อายุระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.06 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุน้อยที่สุดคือ มีอายุระหว่าง 21 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.75

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.10 รองลงมาได้แก่อายุระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.84 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครูสอนศาสนาอิสลามที่มีอายุน้อยที่สุดคือ มีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.75

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.59 รองลงมาได้แก่ อายุระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.83 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่มีอายุน้อยที่สุด

คือมีอายุระหว่าง 46 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.75

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.07 รองลงมาได้แก่อายุระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.80 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อยที่สุด คือ อายุ 51 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.26

ตารางที่ 5 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำแนกตามถำรณับถำศำสนำ

ศำสนำ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	102	76.70	92	69.17	194	72.93
อิสลำน	30	22.55	41	30.83	71	26.69
อื่น ๆ	1	0.75	-	-	1	0.38
รวม	133	100	133	100	266	100

จำกตารางที่ 5 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่ นัถำศำสนำพุทธ คิคเป็นร้อยละ 76.70 รองลงมาคือนัถำศำสนำอิสลำน คิคเป็นร้อยละ 22.55 และที่น้อยที่สุด คือนัถำศำสนำอื่น ๆ คิคเป็นร้อยละ 0.75

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่นัถำศำสนำพุทธ คิคเป็นร้อยละ 69.17 รองลงมานัถำศำสนำอิสลำน คิคเป็นร้อยละ 30.83

เมื่อพิจารณำโดยส่วนรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่นัถำศำสนำพุทธ คิคเป็นร้อยละ 72.93 รองลงมา นัถำศำสนำอิสลำน คิคเป็นร้อยละ 26.69 และที่น้อยที่สุดคือนัถำศำสนำอื่น ๆ คิคเป็น ร้อยละ 0.38

ตารางที่ 6 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ม.ศ.3 หรือเทียบเท่า	3	2.26	1	0.75	4	1.50
ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า	1	0.75	-	-	1	0.38
ป.กศ.ต้น หรือเทียบเท่า	15	11.28	3	2.26	18	6.77
ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า	28	21.05	42	31.58	70	26.31
ปริญญาตรี	85	63.91	87	65.41	172	64.66
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.75	-	-	1	0.38
รวม	133	100	133	100	266	100

จากตารางที่ 6 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63.91 รองลงมาได้แก่ วุฒิ ป.กศ. สูง หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 21.05 ส่วนที่น้อยที่สุด คือวุฒิ ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า และวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี มีอย่างละ คิดเป็นร้อยละ 0.75

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65.41 รองลงมามีวุฒิ ป.กศ. สูงหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 31.58 ส่วนที่น้อยที่สุด คือวุฒิ ม.ศ. 3 หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 0.75

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 64.66 รองลงมาได้แก่ วุฒิ ป.กศ. สูง หรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 26.31 ส่วนที่น้อยที่สุด คือวุฒิ ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า และวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี มีอย่างละ คิดเป็นร้อยละ 0.38

ตารางที่ 7 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการจำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	110	82.71	110	82.71	220	82.71
อยู่นอก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	23	17.29	23	17.29	46	17.29
รวม	133	100	133	100	266	100

จากตารางที่ 7 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่มีภูมิภาคอยู่ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 82.71 และที่เหลืออีก คิดเป็นร้อยละ 17.29 อยู่นอก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่มีภูมิภาคอยู่ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 82.71 และที่เหลืออีกคิดเป็นร้อยละ 17.29 อยู่นอก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่มีภูมิภาคอยู่ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 82.71 และที่เหลืออีกคิดเป็นร้อยละ 17.29 อยู่นอก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตารางที่ 8 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 6 ปี	3	2.26	41	30.83	44	16.54
6-10 ปี	17	12.78	41	30.83	58	21.81
11-15 ปี	18	13.53	29	21.80	47	17.67
16-20 ปี	32	24.06	14	10.53	46	17.29
21-25 ปี	33	24.81	6	4.51	39	14.66
มากกว่า 25 ปี	30	22.56	2	1.50	32	12.03
รวม	133	100	133	100	266	100

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 21 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.81 รองลงมา ได้แก่ อายุราชการ 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.06 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ อายุราชการน้อยกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.26

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่างน้อยกว่า 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.66 แยกเป็นอายุราชการน้อยกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.83 และอายุราชการ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.83 รองลงมา ได้แก่ อายุราชการ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.80 และที่น้อยที่สุดคืออายุราชการมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.50

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 6 -10 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.81 รองลงมา ได้แก่ อายุราชการ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.67 และที่น้อยที่สุดคืออายุราชการมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.03

ตารางที่ 9 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำแนกตามตำแหน่ง

คำรังกำหนด	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูใหญ่	67	50.38	-	-
อาจารย์ใหญ่	61	45.87	-	-
ผู้ช่วยครูใหญ่	1	0.75	1	0.75
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	1	0.75	6	4.51
ครู 1	1	0.75	3	2.25
ครู 2	-	-	14	10.53
อาจารย์ 1	-	-	89	66.92
อาจารย์ 2	2	1.50	20	15.04
รวม	133	100	133	100

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่คำรังกำหนดครูใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 50.38 รองลงมาได้แก่ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 45.87 ตำแหน่งอาจารย์ 2 คิดเป็นร้อยละ 1.50 ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และครู 1 มีอย่างละ คิดเป็นร้อยละ 0.75

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่คำรังกำหนด อาจารย์ 1 คิดเป็นร้อยละ 66.92 รองลงมาได้แก่ตำแหน่งอาจารย์ 2 คิดเป็นร้อยละ 15.04 ตำแหน่งครู 2 คิดเป็นร้อยละ 10.53 ตำแหน่งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ คิดเป็น ร้อยละ 4.51 ตำแหน่งครู 1 คิดเป็นร้อยละ 2.25 และตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 0.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง

ระยะเวลาการดำรง ตำแหน่ง	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-5 ปี	76	57.14	113	84.96	189	71.05
6-10 ปี	26	19.55	15	11.28	41	15.41
11-15 ปี	10	7.52	5	3.76	15	5.64
16-20 ปี	10	7.52	-	-	10	3.76
21-25 ปี	5	3.76	-	-	5	1.88
มากกว่า 25 ปี	6	4.51	-	-	6	2.26
รวม	133	100	133	100	266	100

จากตารางที่ 10 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่
ดำรงตำแหน่งปัจจุบันเป็นระยะเวลา 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาได้แก่ดำรง
ตำแหน่งปัจจุบันเป็นระยะเวลา 6 -10 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.55 และที่น้อยที่สุดคือ
ดำรงตำแหน่งปัจจุบันเป็นระยะเวลา 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.76

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน
เป็นระยะเวลา 1 -5 ปี คิดเป็นร้อยละ 84.96 รองลงมาได้แก่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน
เป็นระยะเวลา 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.28 และ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.76
ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน
และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันเป็นระยะเวลา 1-5 ปี คิด
เป็นร้อยละ 71.05 รองลงมาได้แก่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันเป็นระยะเวลา 6-10 ปี
คิดเป็นร้อยละ 15.41 และที่น้อยที่สุด ก็คือดำรงตำแหน่งปัจจุบันเป็นระยะเวลา 21-25 ปี
คิดเป็นร้อยละ 1.88

ตารางที่ 11 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลามจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	ครูสอนศาสนาอิสลาม	
	จำนวน	ร้อยละ
โสด	46	34.59
สมรส	86	64.66
หย่า	1	0.75
รวม	133	100

จากตารางที่ 11 แสดงว่า สถานภาพการสมรสของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่สมรสคิดเป็นร้อยละ 64.66 รองลงมาคือ โสด คิดเป็นร้อยละ 34.59 และที่น้อยที่สุดคือหย่า คิดเป็นร้อยละ 0.75

ตารางที่ 12 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลามจำนวนค
ตามวุฒิ

วุฒิ	ครูสอนศาสนาอิสลาม	
	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ม.ศ.3	9	6.77
ม.ศ.3 หรือเทียบเท่า	72	54.14
ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า	24	18.04
ป.กศ.ตน หรือเทียบเท่า	11	8.27
ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า	13	9.77
ปริญญาตรี	3	2.26
อื่น ๆ	1	0.75
รวม	133	100

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่มีวุฒิ ม.ศ. 3 หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 54.14 รองลงมาได้แก่วุฒิ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 18.04 วุฒิ ป.กศ. สูง หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 9.77 วุฒิ ป.กศ.ตน หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 8.27 วุฒิต่ำกว่า ม.ศ. 3 คิดเป็น ร้อยละ 6.77 วุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.26 และวุฒิอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลามจำแนกตามวุฒิทางศาสนา

วุฒิทางศาสนา	ครูสอนศาสนาอิสลาม	
	จำนวน	ร้อยละ
ใบรับรองความรู้ของกรรมการอิสลามประจำจังหวัด	-	-
ระดับอนัตตาคอ	35	26.31
ระดับมุตาวาซีเตาะห์	46	34.59
ระดับฆานาวี	51	38.35
ระดับปริญญาตรี อื่น ๆ	1	0.75
รวม	133	100

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่มีวุฒิทางศาสนา ระดับฆานาวี (ชั้น 10 อาหรับ) คิดเป็นร้อยละ 38.35 รองลงมาได้แก่ วุฒิทางศาสนา ระดับมุตาวาซีเตาะห์ (ชั้น 7 อาหรับ) คิดเป็นร้อยละ 34.59 วุฒิทางศาสนา ระดับอนัตตาคอ (ชั้น 4 อาหรับ) คิดเป็นร้อยละ 26.31 และมีวุฒิทางศาสนา ระดับปริญญาตรี (อาหรับ) คิดเป็นร้อยละ 0.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลาม จำแนกตามระยะเวลาทำการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน

ระยะเวลาทำการสอนศาสนาอิสลาม	ครูสอนศาสนาอิสลาม	
	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	4	3.01
1 ปี	21	15.79
2 ปี	22	16.54
3 ปี	26	19.55
4 ปี	46	34.59
5 ปี	13	9.77
สูงกว่า 5 ปี	1	0.75
รวม	133	100

จากตารางที่ 14 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่ทำการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเป็นระยะเวลา 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.59 รองลงมาได้แก่ทำการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเป็นระยะเวลา 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.55 ระยะเวลา 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.54 ระยะเวลา 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.79 ระยะเวลา 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.77 ระยะเวลาสั้นกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.01 และระยะเวลายาวกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลามจำนวน
ตามระยะทางจากบ้านไปโรงเรียน

ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียน	ครูสอนศาสนาอิสลาม	
	จำนวน	ร้อยละ
1-3 กิโลเมตร	87	65.41
4-6 กิโลเมตร	15	11.28
7-9 กิโลเมตร	11	8.27
10 กิโลเมตร ขึ้นไป	20	15.04
รวม	133	100

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่ เดินทางจากบ้านไปโรงเรียนเป็นระยะทาง 1-3 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 65.41 ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียน 10 กิโลเมตร ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 15.04 ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียน 4-6 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 11.28 และระยะทางจากบ้านไปโรงเรียน 7-9 กิโลเมตรคิดเป็นร้อยละ 8.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลาม จำนวน
 งานอื่นหรือหน้าที่อื่นนอกจากสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน

งานอื่นหรือหน้าที่อื่นนอกจากสอนศาสนาอิสลาม	ครูสอนศาสนาอิสลาม	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ระบุ	72	54.14
สอนศาสนาอิสลามที่โรงเรียนราษฎร์สอน ศาสนาอิสลาม และที่มีชัยิกหรือสุเหร่า	15	11.28
ประกอบอาชีพส่วนตัว	23	17.29
กรรมการอิสลามประจำมัสยิด หรือจังหวัด	4	3.01
สอนวิชาสามัญและเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน	18	13.53
กรรมการศึกษาของโรงเรียน	1	0.75
รวม	133	100

จากตารางที่ 16 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูสอนศาสนาอิสลาม
 ปฏิบัติงานอื่น หรือหน้าที่อื่นนอกจากสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน ดังนี้ ไม่ระบุงานอื่น
 หรือหน้าที่อื่น คิดเป็นร้อยละ 54.14 ประกอบอาชีพส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 17.29
 สอนวิชาสามัญและเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 13.53
 สอนศาสนาอิสลามที่โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามและที่มีชัยิกหรือสุเหร่า คิดเป็น
 ร้อยละ 11.28 เป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิด หรือจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 3.01
 และเป็นกรรมการศึกษาของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 0.75 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน
การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แยกสภาพการบริหารงานวิชาการสอน
ศาสนาอิสลามในโรงเรียน ออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร
ไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

สภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนแต่ละด้าน
ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เป็นรายข้อ วิเคราะห์เป็นส่วนรวมของสภาพการบริหารงานวิชาการ
แต่ละด้าน แล้วสรุปเป็นสภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน
โดยส่วนรวม

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินสภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลาม
ในโรงเรียน มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	0.00 - 0.50	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	0.51 - 1.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	1.51 - 2.50	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	2.51 - 3.00	หมายถึง	ปฏิบัติมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลาม
ในโรงเรียนประถมศึกษา ดังรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 17 - 23

ตารางที่ 17 สภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามค้ำหลักสุทร และการนำหลักสุทรไปใช้

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอน ศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
ก. <u>หลักสุทรและการนำหลักสุทรไปใช้</u>									
1	ประชุมชี้แจงให้คณะครูเข้าใจนโยบายการใช้หลักสุทร อิสลามศึกษาในโรงเรียน	2.11	0.62	1.82	0.76	1.85	0.73	1.93	0.71
2	ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสุทรอิสลามศึกษาให้คณาจารย์ และประชาชนโคทราย	2.08	0.73	1.89	0.78	1.76	0.77	1.91	0.77
3	มีการสนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับหลักสุทรอิสลาม ศึกษาที่ใช้ในโรงเรียนกับครู หรือผู้นำทางศาสนาอิสลาม ในท้องถิ่น	1.64	0.73	1.75	0.79	1.43	0.80	1.61	0.77
4	ครูสอนศาสนาอิสลามได้ใช้หลักสุทร คัมภีร์ และ แผนการสอนประกอบการสอน	2.67	0.51	2.71	0.48	2.59	0.57	2.65	0.52
สภาพโดยรวมค้ำหลักสุทรฯ		2.12	0.77	2.05	0.81	1.91	0.84	2.03	0.80

จากตารางที่ 17 แสดงว่าสภาพการบริหารงานวิชาการค่านักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ มีระดับการปฏิบัติดังนี้

สภาพการบริหารงานวิชาการ โดยส่วนรวมในค่านี้นี้ทั้งของผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ต่างมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.03$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่าผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ เท่ากับ 2.12 รองลงมาได้แก่ ครูสอนศาสนาอิสลามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.05 และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ เท่ากับ 1.91

เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงานวิชาการค่านักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นรายข้อ ตามค่าคะแนนเฉลี่ยปรากฏว่า

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติงานค่านี้อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ไค้แก่ ข้อ 4 ($\bar{x} = 2.67$) คือครูสอนศาสนาอิสลามได้ใช้หลักสูตร คู่มือครู และแผนการสอนประกอบการสอน อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ไค้แก่ ข้อ 1, 2 และ 3 ($\bar{x} = 2.11, 2.08$ และ 1.64 ตามลำดับ)

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติงานค่านี้อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ไค้แก่ ข้อ 4 ($\bar{x} = 2.71$) คือครูสอนศาสนาอิสลามได้ใช้หลักสูตร คู่มือครู และแผนการสอน ประกอบการสอน อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ไค้แก่ ข้อ 2, 1 และ 3 ($\bar{x} = 1.89, 1.82$ และ 1.75 ตามลำดับ)

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติงานค่านี้อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ไค้แก่ ข้อ 4 ($\bar{x} = 2.59$) คือครูสอนศาสนาอิสลามได้ใช้หลักสูตร คู่มือครู และแผนการสอน ประกอบการสอน อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ไค้แก่ ข้อ 1 และ 2 ($\bar{x} = 1.85$ และ 1.76ตามลำดับ) อยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ไค้แก่ ข้อ 3 ($\bar{x} = 1.43$) คือ มีการสนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษาที่ใช้ในโรงเรียนกับครู หรือผู้นำทางศาสนาอิสลามในห้องเรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม มีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติงานค่านี้อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ไค้แก่ ข้อ 4 ($\bar{x} = 2.65$) คือ ครูสอนศาสนาอิสลามได้ใช้หลักสูตร คู่มือครู และแผนการสอนประกอบการสอน อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ไค้แก่ ข้อ 1, 2 และ 3 ($\bar{x} = 1.93, 1.91$ และ 1.61 ตามลำดับ)

ตารางที่ 18 สภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามด้านการเรียนการสอน

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอน ศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
5.	ช. <u>การเรียนการสอน</u> กระตุ้นให้ครูสอนศาสนาอิสลามเห็นความสำคัญของการทำบันทึกการสอนเพื่อเตรียมการสอนล่วงหน้า อยู่เสมอ	2.47	0.65	2.47	0.68	2.27	0.68	2.40	0.71
6	มีการเชิญวิทยากร หรือผู้รู้ทางศาสนาอิสลามใน ท้องถิ่นมาช่วยอบรมและช่วยสอนตามโอกาสอันควร	0.99	0.76	1.00	0.83	0.94	0.84	0.98	0.81
7	มีการสอนซ่อมเสริมวิชาอิสลามศึกษาแก่นักเรียน เพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน	1.40	0.79	1.55	0.89	1.32	0.89	1.42	0.66
8	การสอนมุ่งให้นักเรียนนำความรู้ และหลักธรรมทาง ศาสนาอิสลามไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้	2.65	0.52	2.90	0.29	2.56	0.59	2.70	0.53
9	ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการช่วยแก้ ปัญหาให้ครูสอนศาสนาอิสลามเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับ การเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา	2.28	0.73	2.41	0.66	2.19	0.71	2.29	0.71

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูสอนศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
10	โรงเรียนจักรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา	1.67	0.81	1.42	0.99	1.67	0.82	1.59	0.88
11	มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะครูผู้ปกครอง และผู้นำทางศาสนาอิสลามมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน	1.77	0.82	1.67	0.83	1.62	0.81	1.68	0.83
สภาพโดยรวมค่านการเรียนการสอน		1.89	0.93	1.93	0.99	1.79	0.95	1.87	0.95

จากตารางที่ 18 แสดงว่าสภาพการบริหารงานวิชาการค่านการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติดังนี้

สภาพการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมในค่านนี้ของผู้บริหารโรงเรียนครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ต่างก็มีความเห็นว่ามีปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.87$) เมื่อ แยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูสอนศาสนาอิสลามมีค่ามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ เท่ากับ 1.93 รองลงมาได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 1.89 และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด คือเท่ากับ 1.79

เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงานวิชาการค่านการเรียนการสอนเป็นรายข้อตามค่าคะแนนเฉลี่ย ปรากฏว่า

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติงานค่านนี้ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ไต่แก ข้อ 8 ($\bar{X} = 2.65$) คือการสอนมุ่งให้นักเรียนนำความรู้ และกิจกรรมทางศาสนาอิสลามไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ไต่แก ข้อ 5, 9 11 และ ข้อ 10 ($\bar{X} = 2.47$, 2.28, 1.77 และ 1.67 ตามลำดับ) อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ไต่แก ข้อ 7 และ 6 ($\bar{X} = 1.40$ และ 0.99 ตามลำดับ)

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติงานค่านนี้อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ไต่แกข้อ 8 ($\bar{X} = 2.90$) คือการสอนมุ่งให้นักเรียนนำความรู้ และกิจกรรมทางศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ไต่แก ข้อ 5, 9, 11 และ 7 ($\bar{X} = 2.47$, 2.41, 1.67 และ 1.55 ตามลำดับ) อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ไต่แก ข้อ 10 และ 6 ($\bar{X} = 1.42$ และ 1.00 ตามลำดับ)

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติงานค่านนี้ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ไต่แก ข้อ 8 ($\bar{X} = 2.56$) คือการสอนมุ่งให้นักเรียนนำความรู้ และกิจกรรมทางศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ไต่แก ข้อ 5, 9, 10 และ 11 ($\bar{X} = 2.27$, 2.19, 1.67 และ 1.62 ตามลำดับ) อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ไต่แก ข้อ 7 และ 6 ($\bar{X} = 1.32$ และ 0.94 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม มีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติงานค่านี้อยู่ในระดับ
มาก 1 ข้อ ไคแก่ ข้อ 8 ($\bar{x} = 2.70$) คือการสอนมุ่งให้นักเรียนนำความรู้
และหลักธรรมทางศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ
ไคแก่ ข้อ 5, 9, 11 และ 10 ($\bar{x} = 2.40, 2.29, 1.68$ และ 1.59 ตามลำดับ)
อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ไคแก่ ข้อ 7 และ 6 ($\bar{x} = 1.42$ และ 0.98 ตามลำดับ)

ตารางที่ 19 สภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามด้านสื่อการเรียนการสอน

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูสอนศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
	ค. <u>สื่อการเรียนการสอน</u>								
12	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสอนศาสนาอิสลามรู้จักวิธีสร้างและหาสื่อการเรียนการสอนมาใช้ประกอบการสอน	2.18	0.63	2.05	0.73	2.00	0.68	2.08	0.67
13	จัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาให้ได้ในโรงเรียน	2.05	0.68	1.77	0.71	1.79	0.62	1.87	0.68
14	โรงเรียนจัดให้มีหนังสืออ่านประกอบเกี่ยวกับศาสนาอิสลามสำหรับบริการครูและนักเรียนในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	2.00	0.74	1.49	0.93	2.05	0.84	1.85	0.87
15	มีการจัดเก็บและรักษาสื่อการเรียนการสอนที่ใช้แล้วให้ดีและใช้ได้อย่างเสมอ	2.29	0.64	2.29	0.71	2.09	0.63	2.22	0.67

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอน ศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
16	มีการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนตามแผนการสอน วิชาอิสลามศึกษาได้กำหนดไว้	2.02	0.67	2.22	0.65	1.92	0.71	2.06	0.66
สภาพโดยส่วนรวมค่านี้อ่านการเรียน		2.11	0.67	1.96	0.81	1.97	0.71	2.01	0.75

จากตารางที่ 19 แสดงว่า สภาพการบริหารงานวิชาการค่านี้อ่านการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติ ดังนี้
 สภาพการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมในค่านี ทั้งของผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนศาสนาอิสลามและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ต่างก็มีความ
 คิดเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.01$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมีค่า
 มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ เท่ากับ 2.11 รองลงมาได้แก่ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.97 และครูสอนศาสนาอิสลาม มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น

น้อยที่สุดเท่ากับ 1.96

เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอนเป็น
รายข้อตามค่าคะแนนเฉลี่ย ปรากฏว่า

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดั
ปานกลางทุกข้อ ใ้แก่ ข้อ 15, 12, 13, 16 และ 14 ($\bar{X} = 2.29, 2.18$
2.05, 2.02 และ 2.00 ตามลำดับ)

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ใน
ระดับปานกลาง 4 ข้อ ใ้แก่ข้อ 15, 16, 12 และ 13 ($\bar{X} = 2.29, 2.22$
2.05 และ 1.77 ตามลำดับ) อยู่ในระดั้น้อย 1 ข้อ ใ้แก่ ข้อ 14 ($\bar{X} = 1.49$)
คือโรงเรียนมีหนังสืออ่านประกอบเกี่ยวกับศาสนาอิสลามสำหรับบริการครูและนักเรียน
ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ใน
ระดับปานกลาง ทุกข้อใ้แก่ ข้อ 15, 14, 12, 16 และ 13 ($\bar{X} = 2.09, 2.05$
2.00, 1.92 และ 1.79 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดั
ปานกลาง ทุกข้อใ้แก่ ข้อ 15, 12, 16, 13 และ 14 ($\bar{X} = 2.22, 2.08, 2.06$
1.87 และ 1.85 ตามลำดับ)

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอน ศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
21	นักเรียนไปละหมาดวันศุกร์ร่วมกับชุมชน ๗ มัสยิด หรือสุเหร่า	2.10	0.93	2.11	0.89	2.23	0.92	2.15	0.91
22	พ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนในท้องถิ่น ให้ความ ร่วมมือ และสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนาอิสลามของโรงเรียน	2.41	0.69	2.51	0.66	2.20	0.78	2.37	0.73
สภาพโดยส่วนรวมค่านิจกรรมา		2.23	0.80	2.16	0.89	2.10	0.87	2.16	0.86

จากตารางที่ 20 แสดงว่า สภาพการบริหารงานวิชาการค่านิจกรรมาเสริมหลักสูตร มีระดับการปฏิบัติ ดังนี้
 สภาพการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมในค่านิจกรรมาทั้งของผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ
 ต่างก็มีความเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.16$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ
 ผู้บริหารโรงเรียนมีค่ามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ เท่ากับ 2.23 รองลงมาได้แก่ ครูสอนศาสนาอิสลามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.16

และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 2.10

เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอนเป็นรายข้อ ความคาดคะเนเฉลี่ย ปรากฏว่า

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ใ้แก่ ข้อ 18 ($\bar{X} = 2.53$) คือนักเรียนใ้ความร่วมมือในการจัดหรือร่วมกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ ใ้แก่ ข้อ 20, 22, 17 21 และ 19 ($\bar{X} = 2.41, 2.39, 2.10$ และ 1.52 ตามลำดับ)

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ใ้แก่ ข้อ 18 ($\bar{X} = 2.53$) คือนักเรียนใ้ความร่วมมือในการจัดหรือร่วมกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ใ้แก่ข้อ 22, 17, 20 และ 21 ($\bar{X} = 2.51, 2.29, 2.18$ และ 2.11 ตามลำดับ) อยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ใ้แก่ ข้อ 19 ($\bar{X} = 1.31$) คือมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวิชาอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเป็นครั้งคราว

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ ใ้แก่ ข้อ 18, 21, 22, 17 และ 20 ($\bar{X} = 2.46, 2.23, 2.20, 2.19$ และ 2.19 ตามลำดับ) อยู่ในระดับน้อย 1 ข้อใ้แก่ ข้อ 19 ($\bar{X} = 1.35$) คือ มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียนเป็นครั้งคราว

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ใ้แก่ ข้อ 18 ($\bar{X} = 2.51$) คือนักเรียนใ้ความร่วมมือในการจัดหรือร่วมกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ใ้แก่ ข้อ 22, 17, 20 และ 21 ($\bar{X} = 2.37, 2.29, 2.26$ และ 2.15 ตามลำดับ) อยู่ในระดับน้อย 1 ข้อใ้แก่ ข้อ 19 ($\bar{X} = 1.39$) คือมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียนเป็นครั้งคราว

ตารางที่ 21 สภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามค้ำนการนเทศการศีกษา

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูสอนศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
	จ. การนเทศการศีกษา								
23.	มีการประชุมปรึกษาหารือกับคณะครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาอิสลามศีกษาในโรงเรียนนบ้ประจำ	1.87	0.68	1.70	0.82	1.62	0.70	1.73	0.75
24	มีการติดตามผลการสอนวิชาอิสลามศีกษาของครูอยู่เสมอ	2.21	0.62	1.89	0.64	2.02	0.68	2.04	0.66
25	ร่วมกับกลุ่มโรงเรียนในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาอิสลามศีกษา	1.57	0.80	1.71	0.89	1.47	0.90	1.59	0.86
26	ศึกษานเทศกอำเภอ เคยให้ความช่วยเหลืองานวิชาการสอนศาสนาอิสลามของโรงเรียน	1.59	0.74	1.86	0.78	1.47	0.76	1.64	0.78
27	ศึกษานเทศกจ้งหวัก เคยให้ความช่วยเหลืองานวิชาการสอนศาสนาอิสลามของโรงเรียน	1.35	0.70	1.61	0.80	1.40	0.75	1.45	0.76

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอน ศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
28	ฝ่ายโครงการสอนศาสนาอิสลาม เขตการศึกษา 2 เคยให้ความช่วยเหลืองานวิชาการสอนศาสนาอิสลาม ของโรงเรียน	1.55	0.72	2.02	0.80	1.64	0.77	1.74	0.78
สภาพโดยส่วนรวมคณาการนิเทศา		1.69	0.77	1.80	0.80	1.60	0.79	1.70	0.79

จากตารางที่ 21 แสดงว่า สภาพการบริหารงานวิชาการคณาการนิเทศการศึกษา มีระดับการปฏิบัติ ดังนี้
 สภาพการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมในคณาการนี้ ทั้งของผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ต่าง
 มีความคิดเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.70$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูสอน

ศาสนาอิสลามมีค่ามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ เท่ากับ 1.80 รองลงมาได้แก่ ผู้บริหาร
โรงเรียนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 1.69 และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีค่า
เฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 1.60

เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านกรณีศึกษาค้นคว้า เป็น
รายขอตามค่าคะแนนเฉลี่ย ปรากฏว่า

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดั
ปานกลาง 5 ขอ ใ้แก่ขอ 24, 23, 26, 25 และ 28 ($\bar{X} = 2.21, 1.87$
1.59, 1.57 และ 1.55 ตามลำดับ) อยู่ในระดั้น้อย 1 ขอ ใ้แก่ ขอ 27 ($\bar{X} =$
1.35) คือ ศึกษาในเทศกจังหวัด เคยใ้ความช่วยเหลืองานวิชาการสอนศาสนา
อิสลามของโรงเรียน

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดั
ปานกลางทุกขอใ้แก่ขอ 28, 24, 26, 25, 23 และ 27 ($\bar{X} = 2.02, 1.89,$
1.86, 1.71, 1.70 และ 1.61 ตามลำดับ)

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ใน
ระดัปานกลาง 3 ขอ ใ้แก่ ขอ 24, 28 และ 23 ($\bar{X} = 2.02, 1.64$ และ
1.62 ตามลำดับ) อยู่ในระดั้น้อย 3 ขอ ใ้แก่ ขอ 26, 25 และ 27 ($\bar{X} =$
1.47, 1.47 และ 1.40 ตามลำดับ)

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานด้านนี้
อยู่ในระดัปานกลาง 5 ขอ ใ้แก่ ขอ 24, 28, 23, 26 และ 25 ($\bar{X} =$
2.04, 1.74, 1.73, 1.64 และ 1.59 ตามลำดับ) อยู่ในระดั้น้อย 1 ขอ
ใ้แก่ขอ 27 ($\bar{X} = 1.45$) คือ ศึกษาในเทศกจังหวัด เคยใ้ความช่วยเหลืองานวิชาการ
สอนศาสนาอิสลามของโรงเรียน

ตารางที่ 22 สภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามค้ำนการวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอน ศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
	ฉ. การวัดและประเมินผลการศึกษา								
29.	จัดทำแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลวิชา อิสลามศึกษาของโรงเรียน	1.93	0.73	2.07	0.82	1.84	0.79	1.95	0.78
30.	ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการให้คำแนะนำ เกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินผลการเรียนแก่ ครูสอนศาสนาอิสลาม	2.12	0.65	2.20	0.79	2.11	0.69	2.14	0.73
31.	ร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนจัดการวัดผลและประเมินผล วิชาอิสลามศึกษาปลายภาคเรียน ทุกภาคเรียน	1.86	1.05	2.01	1.01	1.92	1.01	1.93	1.02
32.	มีการนำผลการวัดและประเมินผลวิชาอิสลามศึกษา มาปรับปรุงการสอนของครูสอนศาสนาอิสลาม	1.74	0.79	1.81	0.84	1.65	0.75	1.73	0.81

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอน ศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
33	รายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ถูกต้องครบถ้วน หลังการวัดแต่ละครั้ง	1.69	0.97	1.33	1.02	1.71	0.94	1.58	0.99
34	วิเคราะห์และประเมินผลการสอนของครูสอนศาสนา อิสลามในรอบปีที่ผ่านมา	1.36	0.89	1.47	0.94	1.28	0.86	1.37	0.89
สภาพโดยรวมรวมทั้งการวัดค่า		1.78	0.90	1.81	0.97	1.75	0.89	1.78	0.92

จากตารางที่ 22 แสดงว่าสภาพการบริหารงานวิชาการค่านการวัดและประเมินผลการศึกษา มีระดับการปฏิบัติ ดังนี้

สภาพการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมในค่านนี้ทั้งของผู้บริหารโรงเรียนครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ต่างก็มีความคิดเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.78$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่มปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูสอนศาสนาอิสลามมีค่ามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ เท่ากับ 1.81 รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 1.78 และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ เท่ากับ 1.75

เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงานวิชาการค่านการวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นรายข้อ ตามค่าคะแนนเฉลี่ยปรากฏว่า

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานค่านนี้ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 30, 29, 31, 32 และ 33 ($\bar{X} = 2.12, 1.93, 1.86, 1.74$ และ 1.69 ตามลำดับ) อยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 34 ($\bar{X} = 1.36$ คือวิเคราะห์และประเมินผลการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามในรอบปีที่ผ่านมา

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานค่านนี้อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 30, 29, 31 และ 32 ($\bar{X} = 2.20, 2.07, 2.01$ และ 1.81 ตามลำดับ) อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 34 และ 33 ($\bar{X} = 1.47$ และ 1.33 ตามลำดับ)

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานค่านนี้ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 30, 31, 29, 33 และ 32 ($\bar{X} = 2.11, 1.92, 1.84, 1.71$ และ 1.65 ตามลำดับ) อยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 34 ($\bar{X} = 1.28$) คือวิเคราะห์และประเมินผลการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามในรอบปีที่ผ่านมา

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นว่า ใ้ปฏิบัติงานค่านนี้ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 30, 29, 31, 32 และ 33 ($\bar{X} = 2.14, 1.95, 1.93, 1.73$ และ 1.58 ตามลำดับ) อยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 34 ($\bar{X} = 1.37$) คือ วิเคราะห์และประเมินผลการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามในรอบปีที่ผ่านมา

ตารางที่ 23 สรุปสภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการด้านต่าง ๆ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูสอนศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1	หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	2.12	0.77	2.05	0.81	1.91	0.84	2.03	0.80
2	การเรียนการสอน	1.89	0.93	1.92	0.99	1.79	0.95	1.87	0.95
3	สื่อการเรียนการสอน	2.11	0.67	1.96	0.81	1.97	0.71	2.01	0.75
4	กิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.23	0.80	2.16	0.89	2.10	0.87	2.16	0.86
5	การนิเทศการศึกษา	1.69	0.77	1.80	0.80	1.60	0.79	1.70	0.79
6	การวัดและประเมินผลการศึกษา	1.78	0.90	1.81	0.97	1.75	0.89	1.78	0.92
สภาพการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวม		1.96	0.83	1.94	0.90	1.85	0.85	1.91	0.88

จากตารางที่ 23 แสดงว่าสภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนมีระดับการปฏิบัติดังนี้

สภาพการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมในทุกด้าน ทั้งของผู้บริหารโรงเรียนครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.91$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความถี่เห็นของผู้บริหารโรงเรียนมีความมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือเท่ากับ 1.96 รองลงมาได้แก่ ครูสอนศาสนาอิสลาม มีค่าเฉลี่ยความถี่เห็นเท่ากับ 1.94 และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีค่าเฉลี่ยความถี่เห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 1.85

เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเป็นรายด้านตามค่าคะแนนเฉลี่ย ปรากฏว่า

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความถี่เห็นว่าสภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 6 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 2.23, 2.12, 2.11, 1.89, 1.78$ และ 1.69 ตามลำดับ)

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความถี่เห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 2.16, 2.05, 1.96, 1.92, 1.81$ และ 1.80 ตามลำดับ)

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความถี่เห็นว่าสภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 2.10, 1.97, 1.91, 1.79, 1.75$ และ 1.60 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลาม ในโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ จะวิเคราะห์เฉพาะแบบสอบถามที่เป็นแบบ
มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ส่วนแบบสอบถามที่เป็นแบบปลายเปิด
(Open Ended) จะวิเคราะห์ร่วมกับตอนที่ 2 ใน แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน
ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ด้าน
การเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการนิเทศ
การศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยการวิเคราะห์เป็นรายชื่อ
วิเคราะห์เป็นส่วนรวม ของปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการแต่ละด้าน
แล้วสรุปปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวม

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการสอน
ศาสนาอิสลามในโรงเรียน มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	0.00 - 0.50	หมายถึง	ไม่มีปัญหา
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	0.51 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหามากกลาง
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	2.50 - 3.00	หมายถึง	มีปัญหามาก

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
ทั้งรายละเอียดและสรุปไว้ในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการของคณาจารย์อิสลามคณาจารย์และคณาจารย์นำหลักสูตรไปใช้

ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอน ศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
35	ก. <u>หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้</u> ครูสอนศาสนาอิสลามขาดความรู้ ความเข้าใจในการ นำหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรไปใช้	1.29	1.00	1.29	0.93	1.26	0.92	1.28	1.16
36	ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามแนวทางของหลักสูตรอิสลามศึกษายังไม่เพียงพอ	1.39	0.87	1.14	0.99	1.20	0.89	1.24	0.93
37	ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูสอนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตไม่เข้าใจเนื้อหาสอดคล้องในหลักสูตร อิสลามศึกษา	1.35	0.85	1.20	1.00	1.15	0.87	1.24	0.90
ปัญหาโดยส่วนรวมคณาจารย์		1.34	0.92	1.21	0.98	1.20	1.12	1.25	1.01

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน
วิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีค่าเฉลี่ยระดับของปัญหา ดังนี้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร
ไปใช้ ทั้งของผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ
อยู่ในระดับปัญหาน้อย ($\bar{X} = 1.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มจะพบว่า ผู้บริหาร
โรงเรียนมีค่าเฉลี่ยความถี่ของปัญหามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ เท่ากับ 1.34 รองลงมา
คือ ครูสอนศาสนาอิสลามมีค่าเฉลี่ยความถี่ เท่ากับ 1.21 และครูหัวหน้าฝ่าย
วิชาการมีค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 1.20 ซึ่งอยู่ในช่วงระดับปัญหาน้อย

เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร
ไปใช้ เป็นรายข้อ ตามค่าคะแนนเฉลี่ยจะพบว่าแต่ละกลุ่มมีความถี่เท่ากันนี้

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความถี่เห็นว่า ปัญหาในด้านนี้อยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ
เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 36, 37 และ 35 ($\bar{X} = 1.39, 1.35$
และ 1.29)

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความถี่เห็นว่า ปัญหาในด้านนี้อยู่ในระดับน้อยทั้ง
3 ข้อ เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยคือข้อ 35, 37 และ 36 ($\bar{X} = 1.29, 1.20$
และ 1.14)

ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความถี่เห็นว่า ปัญหาในด้านนี้อยู่ในระดับน้อยทั้ง 3 ข้อ
เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 35, 36 และ 37 ($\bar{X} = 1.26, 1.20$ และ
1.15)

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความถี่เห็นว่าปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับน้อย
ทั้ง 3 ข้อ เรียงตามลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 35, 36 และ 37 ($\bar{X} = 1.28$
1.24 และ 1.24)

ตารางที่ 25 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการสอน ศาสนาอิสลามค้ำนการเรียนการสอน

ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูสอนศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
	ข. การเรียนการสอน								
38	ไม่สามารถสอทดแทนทววิชาอิสลามศึกษาในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยและกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	0.90	0.82	0.72	0.81	0.89	0.88	0.84	0.84
39	ไม่สามารถจัดตารางสอนตามหลักสูตรและแผนการสอนกำหนดไว้	0.83	0.98	0.57	0.83	0.67	0.87	0.69	0.90
40	ครูสอนศาสนาอิสลามขาดความรู้ และทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1.23	1.02	1.27	0.93	1.15	0.90	1.22	0.95
41	ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนใจงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเท่าที่ควร	0.77	0.79	0.70	0.85	0.74	0.80	0.74	0.81
	ปัญหาโดยส่วนรวมค้ำนการเรียนา	0.93	0.92	0.82	0.89	0.86	0.89	0.87	0.91

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน วิชาการด้านการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยระดับของปัญหา ดังนี้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยส่วนรวมด้านการเรียนการสอน ทั้งของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ อยู่ในระดับ ปัญหาน้อย ($\bar{X} = 0.87$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มจะเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยความถี่เห็น ของปัญหามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือเท่ากับ 0.93 รองลงมาได้แก่ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีค่าเฉลี่ยความถี่เห็นเท่ากับ 0.86 และครูสอนศาสนาอิสลามมีค่าเฉลี่ยความถี่เห็น น้อยที่สุด เท่ากับ 0.82

เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอน เป็นรายข้อ ตามค่าคะแนนเฉลี่ย จะพบว่าแต่ละกลุ่มมีความถี่เห็นดังนี้

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความถี่เห็นเห็นว่า ปัญหาค่านี้อยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ข้อ เรียงตามลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ยคือ ข้อ 40, 38, 39 และ 41 ($\bar{X} = 1.23, 0.90$ 0.83 และ 0.77)

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความถี่เห็นเห็นว่า มีปัญหาค่านี้อยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ข้อ เรียงตามลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 40, 38, 41 และ 39 ($\bar{X} = 1.27$ 0.72, 0.70 และ 0.57)

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความถี่เห็นเห็นว่า ปัญหาค่านี้อยู่ในระดับน้อย ทั้ง 4 ข้อ เรียงตามลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 40, 38, 41 และ 39 ($\bar{X} = 1.15, 0.89, 0.74$ และ 0.67)

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่มมีความถี่เห็นเห็นว่า ปัญหาค่านี้อยู่ในระดับน้อย ทั้ง 4 ข้อ เรียงตามลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 40, 38, 41 และ 39 ($\bar{X} = 1.22, 0.84, 0.74,$ และ 0.69)

ตารางที่ 26 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามคานส์อการ เรียนการสอน

ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอน ศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
	ก. <u>สื่อการเรียนการสอน</u>								
42	ครูสอนศาสนาอิสลามขาดความรู้ และทักษะใน การผลิตและใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา	1.53	0.86	1.37	0.94	1.47	0.90	1.45	0.91
43	ครูสอนศาสนาอิสลามขาดวิสัยในการผลิตอุปกรณ์ การสอน	1.57	1.00	1.80	1.01	1.57	1.03	1.65	1.02
44	การจัดบริการเกี่ยวกับหนังสือศาสนาอิสลาม เพื่อการค้นคว้ายังไม่เพียงพอ	1.93	0.99	2.24	0.93	1.61	1.05	1.93	1.02
45	หางราชการแจกหนังสือเรียนวิชาอิสลามศึกษาอาซา ทำให้เกิดปัญหาการเรียนการสอน	1.79	0.99	2.11	1.03	1.53	1.01	1.81	1.03
	ปัญหาโดยส่วนรวมคานส์อการเรียนา	1.70	0.98	1.88	1.04	1.54	1.01	1.71	1.01

จากการร่างที่ 26 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน วิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยระดับของปัญหา ดังนี้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมด้านสื่อการเรียนการสอน ทั้งของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ อยู่ในระดับ ปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 1.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม จะพบว่า ครูสอนศาสนา อิสลามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของปัญหามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือเท่ากับ 1.88 รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 1.70 และครูหัวหน้าฝ่าย วิชาการ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุดเท่ากับ 1.54

เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน เป็นรายข้อตามค่าคะแนนเฉลี่ย จะเห็นว่าแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นดังนี้

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่า ปัญหาค่านี้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ข้อ เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยคือ ข้อ 44, 45, 43 และ 42 ($\bar{X} = 1.93, 1.79, 1.57$ และ 1.53)

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นว่า ปัญหาค่านี้อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 44, 45 และ 43 ($\bar{X} = 2.24, 2.11$ และ 1.80 ตามลำดับ) มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 42 ($\bar{X} = 1.37$) คือครูสอนศาสนาอิสลาม ขาดความรู้และทักษะในการผลิตและใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่า ปัญหาค่านี้อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 44, 43 และ 45 ($\bar{X} = 1.61, 1.57$ และ 1.53 ตามลำดับ) มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 42 ($\bar{X} = 1.47$) คือ ครูสอนศาสนาอิสลาม ขาดความรู้ และทักษะในการผลิตและใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่า ปัญหาค่านี้อยู่ในระดับ ปานกลาง 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 44, 45 และ 43 ($\bar{X} = 1.93, 1.81$ และ 1.65 ตามลำดับ) มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 42 ($\bar{X} = 1.45$) คือครูสอน ศาสนาอิสลามขาดความรู้ และทักษะในการผลิต และใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสม กับเนื้อหา

ตารางที่ 27 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามค้ำกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูสอน ศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
	ง. <u>กิจกรรมเสริมหลักสูตร</u>								
46	ครูสอนศาสนาอิสลามขาดความรู้ และไม่เห็นความสำคัญ ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร	1.06	0.85	0.87	0.81	1.06	0.85	1.00	0.84
47	โรงเรียนไม่สนับสนุนให้จัดกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม	0.39	0.60	0.57	0.88	0.47	0.69	0.48	0.73
48	ผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นให้ความร่วมมือใน การจัดกิจกรรมทางศาสนาอิสลามน้อยมาก	0.85	0.94	0.89	0.98	1.08	0.98	0.94	0.98
	ปัญหาโดยส่วนรวมค้ำกิจกรรมมา	0.77	0.87	0.78	0.61	0.87	0.89	0.80	0.89

จากการวางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยระดับของปัญหา ดังนี้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งของผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการอยู่ในระดับปัญหาน้อย ($\bar{X}=0.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มจะพบว่า ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของปัญหามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือเท่ากับ 0.87 รองลงมาได้แก่ ครูสอนศาสนาอิสลามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 0.78 และผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 0.77

เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นรายข้อ ตามค่าคะแนนเฉลี่ยจะพบว่าแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็น ดังนี้:

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 46 และ 48 ($\bar{X} = 1.06$ และ 0.85 ตามลำดับ) ส่วนข้อที่ไม่มีปัญหาได้แก่ ข้อ 47 ($\bar{X}=0.39$) คือโรงเรียนไม่สนับสนุนให้จัดกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับน้อยทั้ง 3 ข้อ เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 48, 46 และ 47 ($\bar{X} = 0.89, 0.87$ และ 0.57)

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 48 และ 46 ($\bar{X} = 1.08$ และ 1.06 ตามลำดับ) ส่วนข้อที่ไม่มีปัญหาได้แก่ ข้อ 47 ($\bar{X} = 0.47$) คือ โรงเรียนไม่สนับสนุนให้จัดกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 46 และ 48 ($\bar{X} = 1.00$ และ 0.94 ตามลำดับ) ส่วนข้อที่ไม่มีปัญหาได้แก่ข้อ 47 ($\bar{X} = 0.48$) คือ โรงเรียนไม่สนับสนุนให้จัดกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม

ตารางที่ 28 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามค้ำนการนึเทศการศึกษ

ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูสอนศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
	จ. การนึเทศการศึกษ								
49	ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนึเทศการสอนศาสนาอิสลามศึกษาในโรงเรียนไม่เพียงพอ	1.20	0.87	1.08	0.98	1.14	0.91	1.14	0.92
50	ผู้บริหารโรงเรียนให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามน้อย	0.98	0.84	1.05	1.08	0.95	0.92	0.99	0.96
51	โรงเรียนไม่สามารถจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ ความก้าวหน้าทางวิชาการศาสนาอิสลามแก่ครูสอนศาสนาอิสลาม	1.32	0.96	1.29	1.05	1.22	0.87	1.27	0.97
52	ครูสอนศาสนาอิสลามไม่ยอมปรับปรุงวิธีการสอนหลังจากได้รับการนึเทศ เพราะมีความเชื่อมั่นในวิธีการปฏิบัติของตนเองมาก	1.14	0.96	0.71	0.73	1.08	0.95	0.97	0.89
53	ศึกษานึเทศกัจังหวัดและศึกษานึเทศกัอำเภอ ทักตามผลการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนน้อย	1.83	0.85	1.71	0.92	1.72	0.91	1.75	0.91
	ปัญหาโดยส่วนรวมค้ำนการนึเทศ ๖	1.29	0.95	1.17	1.01	1.22	0.95	1.23	0.97

จากการร่างที่ 28 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน
วิชาการด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยระดับของปัญหา ดังนี้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมด้านการนิเทศการศึกษาทั้งของ
ผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ อยู่ในระดับ
ปัญหาน้อย ($\bar{X}=1.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มจะพบว่าผู้บริหารโรงเรียน มีค่า
เฉลี่ยความคิดเห็นของปัญหามากกว่ากลุ่มอื่นๆ คือ เท่ากับ 1.29 รองลงมาได้แก่
ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น เท่ากับ 1.22 และครูสอนศาสนาอิสลาม
มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 1.17

เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา เป็น
รายชื่อตามค่าคะแนนเฉลี่ย จะพบว่าแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นดังนี้

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง
1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 53 ($\bar{X}=1.83$) คือศึกษานิเทศจังหวัด และศึกษานิเทศอำเภอ
ติดตามผลการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนน้อย มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 4 ข้อ เวียง
ความสำคัญค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 51, 49, 52 และ 50 ($\bar{X}=1.32, 1.20, 1.14$
และ 0.98)

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง
1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 53 ($\bar{X}=1.71$) คือศึกษานิเทศจังหวัด และศึกษานิเทศอำเภอ
ติดตามผลการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนน้อย มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 4 ข้อ
เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 51, 49, 50 และ 52 ($\bar{X}=1.29,$
1.08, 1.05 และ 0.71)

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง
1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 53 ($\bar{X}=1.72$) คือ ศึกษานิเทศจังหวัด และศึกษานิเทศอำเภอ
ติดตามผลการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนน้อย มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 4 ข้อ
เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 51, 49, 52 และ 50 ($\bar{X}=1.22, 1.14$
1.08 และ 0.95)

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่ามีผู้หาคำนี้อยู่ในระดับ
ปานกลาง 1 ข้อ ไต่แก ข้อ 53 ($\bar{x} = 1.75$) คือ สิกขานิเทศจังหวัด และศึกษา
นิเทศอำเภอ ติดตามผลการใช้หลักสูตรหรือสอมาศึกษาในโรงเรียนน้อย มีปัญหาอยู่
ในระดับน้อย 4 ข้อ เวียงตามลำค้ำบ คาคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 51, 49, 50
และ 52 ($\bar{x} = 1.27, 1.14, 0.99$ และ 0.97)

ตารางที่ 29 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูสอนศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
54	น. การวัดและประเมินผลการศึกษา ครูสอนศาสนาอิสลามขาดความรู้ ในการสร้างเครื่องมือ สำหรับการวัดและประเมินผลการศึกษา	1.48	0.93	1.40	1.00	1.32	0.90	1.40	0.94
55	โรงเรียนไม่มีคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล วิชาอิสลามศึกษา	1.18	0.97	0.95	1.01	0.92	0.98	1.02	0.99
56	ครูสอนศาสนาอิสลามไม่เข้าใจวิธีใช้แบบกรอกคะแนน การประเมินผลประจำปีตามโครงการสอนศาสนาอิสลาม ในโรงเรียนประถมศึกษา (อศ.ป.02)	0.91	0.89	0.83	0.95	0.85	0.94	0.86	0.93
57	โรงเรียนขาดเครื่องมือวัดผลวิชาอิสลามศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ เช่น ขอสอบที่ผานการวิเคราะห์แล้ว	2.23	0.98	1.98	1.06	2.11	1.02	2.11	0.84
ปัญหาโดยรวมด้านการวัด		1.45	1.07	1.29	1.10	1.30	1.09	1.35	1.09

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน วิชาการด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา มีค่าเฉลี่ยระดับของปัญหา ดังนี้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมด้านการวัดและประเมินผล การศึกษาทั้งของผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่าย วิชาการ อยู่ในระดับปัญหาน้อย ($\bar{X} = 1.35$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่มจะ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของปัญหามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือเท่ากับ 1.45 รองลงมาได้แก่ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น เท่ากับ 1.30 และครูสอนศาสนาอิสลามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 1.29

เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา เป็นรายข้อ คะแนนเฉลี่ยตามค่าจะพบว่าแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นดังนี้ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่า ปัญหาที่น้อยอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 57 ($\bar{X} = 2.23$) คือ โรงเรียนขาดเครื่องมือวัดผลวิชาอิสลาม ศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เช่น ข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 54, 55 และ 56 ($\bar{X} = 1.48, 1.18$ และ 0.91)

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลามมีความคิดเห็นว่า ปัญหาที่น้อยอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 57 ($\bar{X} = 1.98$) คือ โรงเรียนขาดเครื่องมือวัดผลวิชาอิสลาม ศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เช่น ข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ เรียงตามลำดับ ข้อ 54, 55 และ 56 ($\bar{X} = 1.40, 0.95$ และ 0.83)

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่า ปัญหาที่น้อยอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 57 ($\bar{X} = 2.11$) คือโรงเรียนขาดเครื่องมือวัดผลวิชาอิสลาม ศึกษาที่มีประสิทธิภาพเช่น ข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ เรียงตามลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 54, 55 และ 56 ($\bar{X} = 1.32, 0.92$ และ 0.85)

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 57 ($\bar{X} = 2.11$) คือ โรงเรียนขาดเครื่องมือวัดผลวิชาอิสลามศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เช่น ข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ เวียงคามสำคัญค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ข้อ 54, 55 และ 56 ($\bar{X} = 1.40, 1.02$ และ 0.86)

ตารางที่ 30 สรุปปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน

ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านต่าง ๆ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูสอนศาสนาอิสลาม		ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		รวม	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	1.34	0.92	1.21	0.98	1.20	1.12	1.25	1.01
2	การเรียนการสอน	0.93	0.92	0.82	0.89	0.86	0.89	0.87	0.91
3	สื่อการเรียนการสอน	1.70	0.98	1.88	1.04	1.54	1.01	1.71	1.01
4	กิจกรรมเสริมหลักสูตร	0.77	0.87	0.78	0.61	0.87	0.89	0.80	0.89
5	การนิเทศการศึกษา	1.29	0.95	1.17	1.01	1.22	0.95	1.23	0.97
6	การวัดและประเมินผลการศึกษา	1.45	1.07	1.29	1.10	1.30	1.09	1.35	1.09
ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวม		1.27	1.00	1.21	1.06	1.18	1.02	1.22	1.02

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน วิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยระดับของปัญหา ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ โดยส่วนรวมในทุกด้าน ทั้งของผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนศาสนาอิสลาม และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปัญหาน้อย ($\bar{X} = 1.22$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม จะเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของปัญหามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือเท่ากับ 1.27 รองลงมาได้แก่ ครูสอนศาสนาอิสลาม มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 1.21 และ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 1.18

เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน เป็นรายด้านตามค่าคะแนนเฉลี่ย จะพบว่าแต่ละกลุ่มมีความเห็นดังนี้

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.70$) มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 5 ด้าน เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการเรียนการสอน และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 1.45, 1.34, 1.29, 0.93$ และ 0.77)

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นว่า ปัญหาการบริหารงาน วิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้านได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.88$) มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 5 ด้าน เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการเรียนการสอน และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 1.29, 1.21, 1.17, 0.82$ และ 0.78)

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่า ปัญหาการบริหารงาน วิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.54$) มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 5 ด้าน เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย คือ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.30, 1.22, 1.20$

0.87, และ 0.86)

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่า ปัญหาการบริหารงาน
 วิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้านได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} =$
 1.71) มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 5 ด้าน เวียงตามลำดับ ลำละแนนเฉลี่ย คือ ด้าน
 การวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้าน
 การนิเทศการศึกษา ด้านการเรียนการสอน และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 ($\bar{X} = 1.35, 1.25, 1.23, 0.87$ และ 0.80)

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 1 สภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แยกสภาพการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา วิเคราะห์โดยการจัดลำดับความถี่ และนำเสนอโดยการบรรยาย ดังนี้

ก. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ข้อคำถาม 1 โรงเรียนได้รับแจกเอกสารเหล่านี้หรือไม่

1.1 หลักสูตรอิสลามศึกษา ระดับประถมศึกษา พ.ศ.2523

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม และกลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวนทั้งหมด 105 คน ปรากฏว่าทุกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากรได้รับเอกสารหลักสูตรอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา พ.ศ.2523

1.2 แผนการสอน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม และกลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ 35 โรงเรียน จำนวน 105 คน ปรากฏว่าทุกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากรได้รับแจกเอกสารแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100

ข้อคำถาม 2 หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา พ.ศ.2523 มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาหรือไม่

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวนร้อยละ 88.57 มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน ส่วนอีกร้อยละ 11.43 มีความคิดเห็นว่าไม่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน

กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.57 มีความคิดเห็นว่าไม่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 11.43 กลุ่มที่มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าบางเรื่องง่ายเกินไป และบางเรื่องยากเกินไปสำหรับเด็ก ดังนี้

เรื่องที่ย่างเกินไปสำหรับเด็ก ได้แก่ เรื่องหลักการศรัทธา ชั้น ป. 5

คุณลักษณะของอัลลอฮ์ 20 ประการ

เรื่องที่ยากเกินไปสำหรับเด็ก ได้แก่ เรื่องหลักการศรัทธา ชั้น ป. 1, 2, 3 และ ป. 6 และวิชาศาสนาประวัติ ชั้น ป. 1 เนื้อหาในหนังสือเรียนนี้ยากสำหรับเด็ก

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.14 และมีความคิดเห็นว่าไม่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.86

ข. งานการเรียนการสอน

ข้อคำถาม 3 ครูสอนศาสนาอิสลามใช้วิธีสอนแบบใด

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลามและกลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ปรากฏว่า ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่า ครูสอนศาสนาอิสลามใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี รายละเอียดแสดงไว้ตามตารางข้างล่างนี้

วิธีสอน	กลุ่มผู้บริหาร โรงเรียน ร้อยละ	กลุ่มครูสอน ศาสนาอิสลาม ร้อยละ	กลุ่มครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ ร้อยละ
บรรยายโดยมีอุปกรณ์ประกอบ	44.30	28.26	35.56
สาธิต	25.32	16.30	21.11
ให้เด็กปฏิบัติ	15.19	11.96	13.33
อภิปราย	7.59	26.09	17.78
ถามตอบ	3.80	6.52	6.67
บทบาทสมมติ	2.53	7.61	3.33
ท่องจำ	1.27	3.26	2.22
รวม	100	100	100

ข้อคำถาม 4 หากมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนของครูสอนศาสนาอิสลาม จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 56.67 มีความคิดเห็นว่าสอนได้คือใช้เทคนิคและวิธีการสอนหลาย ๆ วิธี สอดคล้องกับกิจกรรมในบทเรียน เน้นให้นักเรียนปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 30.00 มีความคิดเห็นว่าควรปรับปรุงเทคนิคและวิธีการสอน และมีความคิดเห็นว่าสอนไม่ค่อยได้ผล คิดเป็นร้อยละ 13.33

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 80.65 มีความคิดเห็นว่าสอนได้คือใช้เทคนิคและวิธีการสอนหลาย ๆ วิธี และมีความคิดเห็นว่า ควรปรับปรุงเทคนิคและวิธีการสอน คิดเป็นร้อยละ 19.35

ข้อคำถาม 5 เวลาที่มีปัญหาทางการสอน ท่านจะไปปรึกษาขอรับคำแนะนำจากใคร

จากการสัมภาษณ์ครูสอนศาสนาอิสลาม ปรากฏว่า ครูสอนศาสนาอิสลามเวลาที่มีปัญหาทางการสอน ส่วนใหญ่จะไปปรึกษาขอรับคำแนะนำจากครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ คิดเป็น

ร้อยละ 27.50 แก่ปัญหาเอง คิดเป็นร้อยละ 22.50 ผู้บริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ผู้ทรงคุณวุฒิทางศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 6.25 ครูสอนศาสนาอิสลามด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 3.75 และที่น้อยที่สุดได้แก่ศึกษานิเทศก์อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 1.25 ตามลำดับ

ข้อคำถาม 6 ท่านใดที่ติดต่อกับพ่อแม่ ผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อกำหนดให้เด็กเรียนอ่านคัมภีร์ กุรอานจบนอกชั้นเรียนหรือไม่

จากการสัมภาษณ์ ครูสอนศาสนาอิสลาม ปรากฏว่า ร้อยละ 88.57 มีการติดต่อกับผู้ปกครองของนักเรียน ส่วนอีกร้อยละ 11.43 ไม่ติดต่อกับผู้ปกครองของนักเรียน

ก. ด้านสื่อการเรียนการสอน

ข้อคำถาม 7 โรงเรียนจัดสรรงบประมาณค่าวัสดุรายหัวให้กับครูสอนศาสนาอิสลามในการ จัดซื้อสื่อการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา

จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่าผู้บริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 74.29 มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนจัดสรรงบประมาณค่าวัสดุรายหัวให้กับครูสอนศาสนาอิสลามในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา และอีกร้อยละ 25.71 มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนไม่เคยจัดสรร

ข้อคำถาม 8 ท่านให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนแก่ครูสอนศาสนาอิสลาม อย่างไรบ้าง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ปรากฏว่า แต่ละกลุ่มได้ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ทั้งรายละเอียดที่แสดงไว้ตาม ตารางข้างล่างนี้

วิธีการให้ความช่วยเหลือ	กลุ่มผู้บริหาร โรงเรียน ร้อยละ	กลุ่มครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ ร้อยละ
ให้วัสดุในการผลิตสื่อ	60.98	34.29
ให้คำปรึกษาแนะนำในการผลิตสื่อ	19.51	34.28
ซื้อสื่อการเรียนการสอนความสวยงามของครู แนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อ	12.19	14.29
	7.32	17.14
รวม	100	100

ข้อคำถาม 9 นักเรียนมีหนังสือเรียนวิชาอิสลามศึกษาครบทุกคนหรือไม่

จากการสัมภาษณ์กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 60 ทราบว่านักเรียนมีหนังสือเรียนวิชาอิสลามศึกษาครบทุกคน และอีกร้อยละ 40 ทราบว่านักเรียนมีหนังสือเรียนวิชาอิสลามศึกษาไม่ครบ

ข้อคำถาม 10 สื่อการเรียนการสอนส่วนมากจะไ้มาจากไหน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม จะพบว่าสื่อการเรียนการสอนส่วนมากจะไ้มาจากฝ่ายโครงการสอนศาสนาอิสลามประจำเขตการศึกษา 2 จั้มาให้ คิดเป็นร้อยละ 48.53 รองลงมาได้แก่ โรงเรียนจั้มาให้ คิดเป็นร้อยละ 25.00 ซั้มาเอง คิดเป็นร้อยละ 14.71 จั้ทำซั้มาเอง คิดเป็นร้อยละ 8.82 และที่น้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนให้วัสดุในการทำสื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.94

ง. ค่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อคำถาม 11 โรงเรียนมีห้องละหมาดสำหรับนักเรียนทำพิธีทางศาสนาหรือไม่

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่าผู้ให้สัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 54.29 ทอบว่าโรงเรียนมีห้องละหมาดสำหรับนักเรียนทำพิธีทางศาสนา และอีกร้อยละ 45.71 ทอบว่าไม่มีห้องละหมาดสำหรับนักเรียนทำพิธีทางศาสนา

ข้อคำถาม 12 โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังต่อไปนี้ หรือไม่

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม และกลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ปรากฏว่า ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ตามตารางข้างล่างนี้

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ	กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม ร้อยละ	กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ร้อยละ
กิจกรรมวันเมาลิด	29.35	30.00	28.09
เชิญวิทยากรมาบรรยายหลักสูตรเป็นครั้งคราว	19.56	18.75	17.98
กิจกรรมวันอาชูรอฮ์	18.48	21.25	17.98
การประกวดความสามารถทางวิชาการศาสนาอิสลาม	18.48	20.00	19.10
จัดนิทรรศการทางวิชาการศาสนาอิสลาม	9.78	5.00	6.74
นำนักเรียนไปละหมาดที่มัสยิดร่วมกับชุมชนทุกวัน	3.26	3.75	6.74
จัดกิจกรรมวันฮารีรายอ	1.09	1.25	3.37
รวม	100	100	100

คำถาม 13 ครูสอนศาสนาอิสลาม นำนักเรียนไปละหมาดวันศุกร์ (ญมาอะฮ์) ที่สุเหร่าหรือมัสยิดในวันศุกร์หรือไม่

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ครูสอนศาสนาอิสลาม นำนักเรียนไปละหมาดวันศุกร์ทุกวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 45.71 นำไปเป็นครั้งคราว คิดเป็นร้อยละ 31.43 และไม่เคยนำไปเพราะอยู่ไกลจากชุมชน คิดเป็นร้อยละ 22.86

จ. งานการนิเทศการศึกษา

ข้อคำถาม 14 ท่านนิเทศและติดตามผลการสอนวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียนเรื่องอะไรบ้าง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศและติดตามผลการสอนวิชาอิสลามศึกษาในเรื่องการแนะนำเทคนิคและวิธีการสอนให้เป็นที่ทราบหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 49.12 รองลงมาได้แก่ การประเมินผลวิชาอิสลามศึกษา เช่น การจัดทำ อศ.ป. 02 การสอบและการตรวจสอบจุดประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 26.32 การทำบันทึกการสอน คิดเป็นร้อยละ 12.28 แนะนำการใช้ภาษาไทยของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 7.02 และการใช้สื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 5.26 ตามลำดับ

ข้อคำถาม 15 ครูสอนศาสนาอิสลามเคยขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการสอนวิชาอิสลามศึกษาในเรื่องอะไร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ปรากฏว่า ครูสอนศาสนาอิสลามเคยขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการสอนวิชาอิสลามศึกษาจากครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการในเรื่องดังนี้

1. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ได้แก่ การตรวจสอบจุดประสงค์ การออกข้อสอบ และการจัดทำ อศ.ป. 02 คิดเป็นร้อยละ 40.00
2. การเรียนการสอน ได้แก่ การทำบันทึกการสอน เทคนิคและวิธีการสอน การใช้แผนการสอนประกอบการสอน คิดเป็นร้อยละ 26.00
3. การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการสอน ได้แก่ การเขียนบัตรคำ เขียนภาพประกอบการสอน คิดเป็นร้อยละ 22.00

4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร ไท่แก่ การจัดงานเมาลิด การจัดนิทรรศการทางศาสนาอิสลาม การอบรมทันตกรรรม คิดเป็นร้อยละ 12.00

ข้อคำถาม 16 ท่านได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการสอนวิชาอิสลามศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการในเรื่องอะไร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม ปรากฏว่า ครูสอนศาสนาอิสลามได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการสอนวิชาอิสลามศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการในเรื่องดังนี้

1. การเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 30.51
2. สื่อการเรียนการสอน ไท่แก่ การผลิตสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อ และสื่อสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 30.51
3. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ไท่แก่ หลักเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลการศึกษา เอกสารการวัดผลและประเมินผล เทคนิคและวิธีการออกข้อสอบ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 22.03
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร ไท่แก่ การจัดสถานที่ประกอบศาสนกิจ ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 16.95

ข้อคำถาม 17 บุคคลและหน่วยงานที่มานิเทศวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ทอบว่าส่วนใหญ่บุคคลและหน่วยงานที่มานิเทศวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียน ไท่แก่ ศึกษาพิเศษอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 44.82 รองลงมา ไท่แก่ ศึกษาพิเศษจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 24.14 ฝ่ายโครงการสอนศาสนาอิสลามประจำเขตการศึกษา 2 คิดเป็นร้อยละ 24.14 หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 3.45 และ ประธานกลุ่มโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.45 ตามลำดับ

กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ทอมว่าส่วนใหญ่บุคคลและหน่วยงานที่มานิเทศวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียน ไคแก่ ศึกษาในเทศก์อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 43.86 รองลงมา ไคแก่ศึกษาในเทศก์จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 24.56 ฝ่ายโครงการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษา ประจำเขตการศึกษา 2 คิดเป็นร้อยละ 14.04 หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 12.28 และประธานกลุ่มโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.26 ตามลำดับ

ข้อคำถาม 18 บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือในการสอนวิชาอิสลามศึกษาแก่ครูสอนศาสนาอิสลามมากที่สุด

จากการสัมภาษณ์กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 42.50 ให้ความเห็นว่า บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือในการสอนวิชาอิสลามศึกษาแก่เขามากที่สุด ไคแก่ ผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 32.50 มีความคิดเห็นว่าครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 15.00 เห็นว่าคณะครูในโรงเรียน ร้อยละ 5.00 มีความคิดเห็นว่าผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ร้อยละ 2.50 มีความคิดเห็นว่าศึกษานิเทศก์อำเภอ และร้อยละ 2.50 มีความคิดเห็นว่ากรรมการอิสลามประจำจังหวัด

ฉ. ท่านการวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อคำถาม 19 โรงเรียนทำการวิเคราะห์และประเมินผลการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามในรอบปีที่ผ่านมา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า โรงเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 62.86 ไม่ได้ทำการวิเคราะห์และประเมินผลการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามในรอบปีที่ผ่านมา โรงเรียนที่ทำการวิเคราะห์และประเมินผลการสอนของครูสอนศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 37.14

ข้อคำถาม 20 ผลการวิเคราะห์และประเมินผลการสอนของครูสอนศาสนาอิสลาม ท่าน
คิดว่าเราควรจะได้ได้รับความช่วยเหลือในขั้นใด

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า โรงเรียนที่ทำกาวิเคราะห์
และประเมินผลการสอนของครูสอนศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าครูสอนศาสนา
อิสลาม ควรจะได้ได้รับความช่วยเหลือในขั้นเทคนิคและวิธีการสอน คิดเป็นร้อยละ 28.00
และการวัดและประเมินผลการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ

ข้อคำถาม 21 โรงเรียนมีแบบกรอกคะแนนการประเมินผลประจำปีตามโครงการสอน
ศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษา (อศ.ป. 02)

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่
คิดเป็นร้อยละ 97.14 ทดพบว่าโรงเรียนมีแบบกรอกคะแนนการประเมินผลประจำปีตาม
โครงการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษา (อศ.ป. 02) และอีกร้อยละ
2.86 ทดพบว่าไม่มี

ข้อคำถาม 22 ท่านใช้วิธีการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาแบบใด

จากการสัมภาษณ์กลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม ปรากฏว่า ครูสอนศาสนาอิสลามใช้
วิธีการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาหลาย ๆ วิธี เรียงตามลำดับดังนี้

1. สอบข้อเขียน	ร้อยละ 36.67
2. สัมภาษณ์หรือซักถาม	ร้อยละ 26.67
3. สังเกตพฤติกรรม	ร้อยละ 20.00
4. ปฏิบัติ	ร้อยละ 12.22
5. ทดสอบผลงาน	ร้อยละ 4.44

ข้อคำถาม 23 โรงเรียนเคยทำการวิเคราะห์หรือสอบวิชาอิสลามศึกษาหรือไม่

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 77.14 ทอบว่า โรงเรียนไม่เคยทำการวิเคราะห์หรือสอบวิชาอิสลามศึกษา ส่วนที่ทอบว่า โรงเรียนเคยทำการวิเคราะห์หรือสอบวิชาอิสลามศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.86

ข้อคำถาม 24 ท่านเคยให้คำแนะนำ ชี้แจง แก่ครูสอนศาสนาอิสลามเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลวิชาอิสลามศึกษาในเรื่องอะไร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่จะให้คำแนะนำ ชี้แจง แก่ครูสอนศาสนาอิสลามเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลวิชาอิสลามศึกษาในเรื่อง การตรวจสอบการผ่านจุดประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 35.30 รองลงมาได้แก่ การออกข้อสอบ คิดเป็นร้อยละ 32.94 หลักเกณฑ์การประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 29.41 และการสอบภาคปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 2.35

ข้อคำถาม 25 ท่านเคยนำผลการสอบไปปรึกษาหารือกับครูสอนศาสนาอิสลาม เพื่อปรับปรุงการสอนหรือไม่

จากการสัมภาษณ์กลุ่มครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 57.14 เคยนำผลการสอบไปปรึกษาหารือกับครูสอนศาสนาอิสลามเพื่อปรับปรุงการสอน และอีกร้อยละ 42.86 ไม่เคยนำผลการสอบไปปรึกษาหารือกับครูสอนศาสนาอิสลาม

ตอนที่ 2 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนา
อิสลามในโรงเรียน

จากแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งถามเกี่ยวกับปัญหา
อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนทั้ง 6
ท่าน คือ ท่านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ท่านการเรียนการสอน ท่านสื่อการเรียน
การสอน ท่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ท่านการนิเทศการศึกษา และท่านการวัดและประเมิน
ผลการศึกษา สามารถสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความถี่ดังนี้

1. ปัญหาและข้อเสนอแนะท่านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

1.1 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามท่านหลักสูตรและ
การนำหลักสูตรไปใช้ เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และคณะครูในโรงเรียน
ไม่เข้าใจหลักสูตรอิสลามศึกษา ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ความถี่เท่ากับ 12

2. หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2523 และเนื้อหาในหนังสือเรียน
บางเรื่องยังไม่เหมาะสมกับแก่นักเรียน เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 มีเนื้อหา
มากเกินไปบางเรื่องยากสำหรับเด็ก เช่น วิชาเอกภาพ เรื่องหลักการศรัทธา ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 และเนื้อหาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ความถี่เท่ากับ 9

3. เนื้อหาของกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต แบ่งให้ครูสอน
ศาสนาอิสลามมากเกินไป ความถี่เท่ากับ 1

4. ชาวบ้านต้องการให้สอนวิชาอิสลามศึกษาเป็นภาษาบาลี ความถี่
เท่ากับ 1

1.2 ข้อเสนอแนะ ในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามท่านหลักสูตร
และการนำหลักสูตรไปใช้ เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1. ให้มีการออกไปรับรองคุณภาพทางศาสนาแก่นักเรียนเมื่อเรียนจบ
หลักสูตรอิสลามศึกษาแล้ว ความถี่เท่ากับ 3

2. ควรจะให้มีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาใน
โรงเรียนให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป
ความถี่เท่ากับ 2

3. หลักสูตรอิสลามศึกษา ควรสอดคล้องกับคุณธรรมใหม่จาก เช่น มารยาทในการอยู่ในสังคมทั่วไป ความดีเท่ากัน 1

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน

2.1 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามด้านการเรียนการสอน เรียงตามลำดับความดี ดังนี้

1. ครูสอนศาสนาอิสลามขาดเทคนิคและวิธีสอน ไม่ปรับปรุงวิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 และความสนใจของผู้เรียนทั้งนี้เพราะครูสอนศาสนาอิสลามมีวุฒิสามัญทำไม่จบวิชาครู ความดีเท่ากัน 32

2. จำนวนห้องเรียนมาก แต่มีครูสอนศาสนาอิสลามคนเดียว ทำให้การเรียนการสอนไม่ค่อยไต่ผล และไม่สามารถจัดให้สอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงในบางชั้น ความดีเท่ากัน 4

3. ไม่เข้าใจการสอดคล้องกับวิชาอิสลามศึกษาในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ความดีเท่ากัน 4

4. เนื้อหาวิชาอิสลามศึกษามีมาก แต่มีชั่วโมงสอนเพียงสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงต่อชั้นเท่านั้น ซึ่งน้อยเกินไป ความดีเท่ากัน 4

5. เวลาสอนครูสอนศาสนาอิสลามใช้ภาษาท้องถิ่นมากกว่าภาษาไทย ความดีเท่ากัน 4

6. ครูสอนศาสนาอิสลามมีเวลาปฏิบัติงานได้ไม่เต็มที่ เพราะต้องสอนถึง 2 โรงเรียน ทำให้ขาดการเตรียมการสอน และบางคนต้องสอนวิชาสามัญควบในเวลาเดียวกัน ความดีเท่ากัน 3

7. นักเรียนมีความสนใจวิชานี้น้อย อาจเนื่องจากนักเรียนเคยเรียนมาแล้วในโรงเรียนทศศึกษา (โรงเรียนสอนศาสนาอิสลามทศศึกษาหรือสุเหร่า) วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ความดีเท่ากัน 2

8. โรงเรียนที่มีนักเรียนนับถือศาสนาอิสลามกับนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธชนกัน มีปัญหาในการจัดเวลาเรียน ความดีเท่ากัน 2

9. ครูสอนศาสนาอิสลามไม่ได้อธิบายให้เป็นที่เข้าใจตามแผนการสอน และบันทึกการสอน จึงทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร ความดีเท่ากัน 2

10. สอนวิชาอิสลามศึกษาไม่ค่อยไฉไล เพราะนักเรียนขาดทักษะในการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ความดีเท่ากัน 2

11. ครูสอนศาสนาอิสลามมีความรู้ทางศาสนาน้อย ความดีเท่ากัน 2

12. สอนวิชาอิสลามศึกษา สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เนื่องจากครูไม่พอใจของสอนวิชาสามัญควบ และครูกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจึงชั่วโมงสอนไป ทำให้สอนไม่ทัน โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ความดีเท่ากัน 2

13. ครูสอนศาสนาอิสลามสอนให้เด็กมีความเชื่อมากกว่าใช้ปัญญา จึงถ่ายทอดให้แก่เด็กศรัทธา ความดีเท่ากัน 1

2.2 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามด้านการเรียนการสอน เรียงตามลำดับความดี ดังนี้

1. ให้เชกการศึกษา 2 จัดอบรมครูสอนศาสนาอิสลามเรื่องเทคนิคและวิธีการสอนปีละ 1 ครั้ง ความดีเท่ากัน 3

2. จัดให้มีการประชุมครูสอนศาสนาอิสลามในระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อจัดทำกำหนดการสอน โดยมีครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการร่วมอยู่ด้วย ความดีเท่ากัน 3

3. การสอนวิชาอิสลามศึกษาควรเนนภาคปฏิบัติ มีการศึกษาค้นคว้าผลตลอดเวลาให้เด็กมีความสนใจในการทำละหมาด ความดีเท่ากัน 2

4. ให้สอดแทรกวิชาอิสลามในกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัยอย่างเฝียว ส่วนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ให้ครูประจำการสอนทั้งหมดศึกษาค้นหาแผนการสอน ความดีเท่ากัน 1

5. การสอนไม่ควรมุ่งเน้นศาสนาเพียงอย่างเดียว ควรสอนให้คลุมถึงวิชาอื่นด้วย ความดีเท่ากัน 1

6. ควรเพิ่มเวลาเรียนวิชาอิสลามศึกษาให้มากกว่านี้ ความดีเท่ากัน 1

7. ควรให้ครูสอนศาสนาอิสลามไ้อยู่ในโรงเรียนประจำตลอด
ทั้งวัน ความดีเท่ากับ 1

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านสื่อการเรียนการสอน

3.1 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามด้านสื่อการเรียน
การสอนเรียงตามลำดับความดีดังนี้

1. ขาดสื่อการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาเป็นอย่างมาก เช่น
เพลง, ม้วนเพลง การอ่านอัลกุรอาน อานาซีส รูปภาพสถานที่สำคัญของศาสนาอิสลาม ฯลฯ
ความดีเท่ากับ 50

2. โรงเรียนขาดหนังสือเรียนวิชาอิสลามศึกษา ความดีเท่ากับ 17

3. ขาดงบประมาณในการผลิตและซื้ออุปกรณ์ เพื่อใช้ในการเรียน
การสอนความดีเท่ากับ 14

4. โรงเรียนขาดหนังสืออ่านประกอบวิชาอิสลามศึกษา ความดี
เท่ากับ 14

5. ครูสอนศาสนาอิสลามขาดประสบการณ์ในการผลิตและใช้สื่อการเรียน
การสอน ความดีเท่ากับ 3

6. หนังสือเรียนและอุปกรณ์การสอนถึงโรงเรียนช้ามาก ความดี
เท่ากับ 2

3.2 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลาม ด้านสื่อการเรียน
การสอน เรียงตามลำดับความดีดังนี้

1. ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาให้มาก พร้อม
คู่มือในการผลิตสื่อด้วย ความดีเท่ากับ 33

2. ควรจัดสรรหนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสืออ่านประกอบให้เพียงพอ
กับจำนวนนักเรียน ความดีเท่ากับ 21

3. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการซื้อสื่อการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาให้มาก ความดีเท่ากับ 17
4. แจกหนังสือเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนแต่ละชั้น และให้ส่งถึงโรงเรียนก่อนเปิดเทอมด้วย ความดีเท่ากับ 13
5. จัดให้มีโครงการผลิตสื่อวิชาอิสลามศึกษาขึ้น ปีละครั้ง ความดีเท่ากับ 1

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4.1 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรียงตามลำดับความดี ดังนี้

1. โรงเรียนไม่มีห้องอิสลามศึกษา และห้องละหมาด โดยเฉพาะทำให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น ไม่สะดวกในการเตรียมการสอน ไม่สามารถจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการสอนที่มีบรรยากาศแบบอิสลาม ไม่สะดวกในการจัดกิจกรรมการสอน ความดีเท่ากับ 26
2. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อย เนื่องจากขาดงบประมาณ เวลาจำกัด และครูสอนศาสนาอิสลามบางคนขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ความดีเท่ากับ 8
3. นักเรียนไปละหมาดวันศุกร์ที่มัสยิด ทำให้นักเรียนมาโรงเรียนสาย เป็นเหตุให้ครูบางคนไม่สนับสนุนให้นักเรียนไปละหมาด ความดีเท่ากับ 5
4. นักเรียนขาดเครื่องแต่งกายในการประกอบพิธีละหมาด เช่น ผ้าถุง เสื้อ เนื่องจากนักเรียนส่วนมากมีฐานะยากจน ความดีเท่ากับ 2
5. ครูสอนศาสนาอิสลามไม่ละหมาดร่วมกับนักเรียนทั้งที่โรงเรียนมีห้องละหมาดให้ ความดีเท่ากับ 1
6. นักเรียนไม่สามารถไปละหมาดวันศุกร์ที่มัสยิด เพราะอยู่ไกล ความดีเท่ากับ 1

4.2 ขอเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลาม ทำนกิจกรรม เสริมหลักสูตร เรียงตามลำดับความดี ดังนี้

1. จัดสรรงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม เช่น สร้างสถานที่ละหมาด ซื่อเสื่อน้ำมนต์ห้องละหมาด แจกเสื่อผ้าละหมาดให้นักเรียนยากจน ความดีเท่ากับ 17

2. ใ้ทางราชการศึกษา 2 กำหนดวิธีการทำความเคารพครูและ อาจารย์ให้เหมือนกัน ความดีเท่ากับ 1

5. ปัญหาและขอเสนอแนะด้านการนิเทศการศึกษา

5.1 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามด้านการนิเทศการศึกษา เรียงตามลำดับความดี ดังนี้

1. ขาดการนิเทศและติดตามผลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด และเจ้าหน้าที่ฝ่ายโครงการสอนศาสนาอิสลาม ประจำเขตการศึกษา 2 ความดีเท่ากับ 20

2. ขาดการนิเทศการศึกษาในระดับโรงเรียน เพราะผู้บริหารและ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาน้อย ความดีเท่ากับ 3

3. ขาดการประสานงานระหว่างครูสอนศาสนาอิสลามภายในกลุ่ม อำเภอ เพื่อประชุมปรึกษาหารือแก้ปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการปฏิบัติ ความดีเท่ากับ 2

4. ครูสอนศาสนาอิสลามไม่ยอมรับปฏิบัติตามที่ผู้บริหารโรงเรียน และ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ แนะนำ ทั้งนี้เพราะพื้นฐานทางการสอนไม่มี ความดีเท่ากับ 2

5. ครูสอนศาสนาอิสลามเมื่อมีปัญหาไม่ค่อยประสานกันผู้บริหาร โรงเรียนเท่าที่ควร ความดีเท่ากับ 1

6. ผู้บริหารโรงเรียนไม่ไ้ผ่านการอบรม จึงทำการนิเทศได้ไม่ดีเท่าที่ควร ความดีเท่ากับ 1

5.2 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลาม คำนการ
นิเทศการศึกษาเรียงตามลำดับความดี ดังนี้

1. ควรจัดให้มีการประชุมอบรมสัมมนาร่วมกันระหว่างผู้บริหาร
โรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูสอนศาสนาอิสลาม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
ความดีเท่ากับ 63
2. ให้ศึกษานิเทศก์อำเภอ ศึกษานิเทศก์จังหวัด และเจ้าหน้าที่ฝ่าย
โครงการสอนศาสนาอิสลาม ประจำเขตการศึกษา 2 นิเทศและติดตามผลการสอนของ
ครูสอนศาสนาอิสลาม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ความดีเท่ากับ 50
3. จัดอบรมครูสอนศาสนาอิสลามใหม่ความรู้ด้านเทคนิคและวิธีการ
สอน คำนจิววิทยา การวัดและประเมินผลการศึกษา การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน
ความดีเท่ากับ 42
4. จัดอบรมผู้บริหารโรงเรียนและครูสอนศาสนาอิสลามที่ยังไม่ได้
ผ่านการอบรมเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน
ความดีเท่ากับ 16
5. ควรจัดให้มีการประชุมพบปะระหว่างครูสอนศาสนาอิสลามภายในกลุ่ม
โรงเรียนและอำเภอ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแนวทางในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน
เดือนละ 1 ครั้ง ความดีเท่ากับ 5
6. ควรจะให้ผู้ที่มีความรู้ทางศาสนาอย่างแท้จริงมานิเทศอย่างน้อย
ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ความดีเท่ากับ 1
7. ควรให้ศึกษานิเทศก์อิสลามศึกษาระดับอำเภอและจังหวัดโดยเฉพาะ
ความดีเท่ากับ 1

6. ปัญหาและข้อเสนอแนะกำนการวัดและประเมินผลการศึกษา

6.1 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลามกำนการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา เรียงตามลำดับความดี ดังนี้

1. ครูสอนศาสนาอิสลามมีความเข้าใจในเรื่องวิธีการวัดและประเมินผลการศึกษา ตลอดจนการทำหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประเมินผลยังไม่ดีพอ ความดีเท่ากัน 4

2. แบบกรอกคะแนนการประเมินผลถึงโรงเรียนช้ามาก ความดีเท่ากัน 4

3. โรงเรียนมีแบบ อศ.ป. 02 ไม่เพียงพอกับจำนวนห้องเรียน ความดีเท่ากัน 3

4. ขาดเครื่องมือวัดผลวิชาอิสลามศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ความดีเท่ากัน 3

5. ครูสอนศาสนาอิสลามขาดทักษะในการออกข้อสอบวิชาอิสลามศึกษา ความดีเท่ากัน 2

6. ขาดวัสดุในการทำข้อสอบ ความดีเท่ากัน 1

6.2 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการสอนศาสนาอิสลาม ก้นการวัดและประเมินผลการศึกษา เรียงตามลำดับความดี ดังนี้

1. ควรจัดทำข้อสอบวิชาอิสลามระดับอำเภอ หรือจังหวัด ทั้งนี้เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ยกเว้นการสอบปลายปี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ทางฝ่ายโครงการสอนศาสนาอิสลามประจำเขตการศึกษา 2 เป็นผู้ออกข้อสอบ ความดีเท่ากัน 9

2. ส่งแบบ อศ.ป.02 ให้ถึงโรงเรียนก่อนเปิดเทอม ความดีเท่ากัน 4

3. ให้ทางฝ่ายโครงการสอนศาสนาอิสลามประจำเขตการศึกษา 2 จังหวัดหรืออำเภอ ออกประเมินผลการสอนของครูสอนศาสนาอิสลาม เพื่อปรับปรุงการสอน ความดีเท่ากัน 1

4. ควรทำข้อสอบการตรวจสอบการนำคู่มือประสงคร่วมกันภายในกลุ่ม ความดีเท่ากัน 1

7. ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด และจากกวีสัมภาษณ์

7.1 ปัญหาอื่น ๆ เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1. การเบิกเงินค่าตอบแทนของครูสอนศาสนาอิสลามจำนวนมาก และไม่สม่ำเสมอ บางครั้ง 4 - 5 เดือน ยังไม่ไ้ ความถี่เท่ากับ 18
2. ค่าตอบแทนของครูสอนศาสนาอิสลามน้อยเกินไป ไม่พอกับค่าครองชีพ บางแห่งครูสอนศาสนาอิสลามต้องอยู่โรงเรียนตลอดทั้งวัน เหมือนครูวิชาชีพทั่วไป ความถี่เท่ากับ 10
3. ครูสอนศาสนาอิสลามบางคนมีอายุน้อย ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนไม่ศรัทธาในศรัทธา ความถี่เท่ากับ 3
4. ครูสอนศาสนาอิสลามมีความรู้สามัญคำ ไม่มีวุฒิทางครู พุทธศาสนาไทย ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ความถี่เท่ากับ 3
5. ผู้นำทางศาสนาและบุคคลในชุมชนอีกจำนวนมาก ยังไม่เห็นความสำคัญ และให้การสนับสนุนการสอนวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียน เพราะการสอนต้องใช้ภาษาไทย ความถี่เท่ากับ 3
6. ครูสอนศาสนาอิสลามบางคนบุขยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป ไม่กล้าแสดงออก ความถี่เท่ากับ 2
7. ครูสอนศาสนาอิสลามบางคนปฏิบัติงานไม่เต็มที่ ขาดความรับผิดชอบ ในหน้าที่ของตน ความถี่เท่ากับ 2
8. ความไม่เข้าใจของผู้บริหารโรงเรียนในการจัดทำพิธีต่าง ๆ ในโรงเรียนที่รั้งับหลักการของศาสนาอิสลาม ความถี่เท่ากับ 2

7.2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1. ให้บรรจุครูสอนศาสนาอิสลามเป็นข้าราชการในตำแหน่งครูอิสลามศึกษา โดยการบรรจุจากบุคคลที่มีวุฒิทางครู และมีความรู้ทางศาสนาเป็นอย่างดี เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป ความถี่เท่ากับ 33
2. ควรเพิ่มค่าตอบแทนครูสอนศาสนาอิสลามจากชั่วโมงละ 30 บาท เป็น 40 - 50 บาท และให้จัดสวัสดิการเพื่อเป็นการบำรุงขวัญควย ความถี่เท่ากับ 24

3. ควรตั้งงบเบิกจ่ายค่าตอบแทนครูสอนศาสนาอิสลามให้ค่อนข้างเร็ว และให้สามารถเบิกได้ในวันสิ้นเดือน ความดีเท่ากับ 9
4. ครูสอนศาสนาอิสลามควรประพฤติปฏิบัติให้เป็นตัวอย่างแก่เด็ก เชนการออกกำลังกาย ความประพฤติ เป็นต้น ความดีเท่ากับ 2
5. ควรคัดเลือกบุคคลที่เข้ามาทำการสอนศาสนาในโรงเรียนมีวุฒิ อย่างต่ำ ม.ศ. 5 พุทธศาสนาไทยได้อย่างชัดเจน ความดีเท่ากับ 2
6. ให้เปิดสอนวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีนักเรียน มุสลิมให้ทั่วถึงทุกโรงเรียน ความดีเท่ากับ 2
7. ให้โครงการสอนศาสนาอิสลามมีตลอดไป เพราะมีส่วนดีมาก และทำให้นักเรียนมีความรู้ทางศาสนา ความดีเท่ากับ 2
8. จัดให้มีการประกวดโรงเรียนสอนวิชาอิสลามศึกษาที่เด่น และ ครูสอนศาสนาอิสลามที่เด่น ความดีเท่ากับ 1